

SARS yi tisola eka vhakelaxibalo

Tshwane, 25 Nhlangula 2023 - Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS), byi tinyiketerile ku tshama byi hlamusela no tsundzuxa vhakelaxibalo mayelana na swiboho swa vona swa nawu, ku katsa na switandzhaku leswi nga va ka kona loko vo ka va nga landzeleli. Handle ka xileriso xa xinawu xa SARS xo tirha ehenhla ka vhakelaxibalo lava tsandzekaka ku landzelela, swi languteriwile hi ntoloveloo leswaku hi fanele ku sungula hi tsundzuxa no nyika vhakelaxibalo nkarhi wo landzelela, SARS yi nga se sungula xiendlo xa xinawu. Hungu ra SMS leri rhumeriweke eku sunguleni ka vhiki leri, ku xakelana na mitlheriso leyi kayiveleke, ri kayiverile xiyimo xa le henhla xa xiphurofexinali lexi hi lavaka ku xi hlayisa. SARS kwalaho ya tisola swinene eka mukhuva lowu mhaka leyi yi nga khomisiwa xiswona, mpilungano lowu wu nga va ka wu vangekile eka vhakelaxibalo lava tshembekeke, na nkanganyiso wihi na wihi lowu vangiweke.

Hungu leri kongomisiweke a ri ri ra nkoka na xitsundzuxo xo pfuneta vhakelaxibalo ku fayila mitlheriso ya vona leyi kayiveleke no hetisisa xiboho xa vona xa xinawu xo fayila. Vahakelaxibalo vo tala va tshembekile no khensa switsundzuxo sweswo. Vahakelaxibalo lava tshembekeke va fanele ku titwa va nga chavisiwi hi SARS kambe, hi nkankateko, ndlela leyi hungu a ri tsarisiwile xiswona swi fikisile eka xiyimo lexi. Hungu ri hlamusela nchuchiso lowu nga va ka kona eka vhakelaxibalo eka ntsandzeko wa vona wo fayila mitlheriso ya vona tanihileswi va bohiweke ku endla tano hi ndlela ya xinawu. Loko SARS ya ha nyikiwile matimba hi nawu ku tsundzuxa vhakelaxibalo hinkwavo leswaku va ha fanele ku titsarisela na SARS mayelana na swiboho swa vona swa xinawu ku fayila mitlheriso ya vona leyi faneleke hi siku ro pfala, SARS yi nge sunguli xiendlo xa xinawu yi nga se burisana na vhakelaxibalo.

Swi fanele ku lemukiwa leswaku khamphani yi languteriwile ku fayila ntlheriso loko yi fikelela swiyimo leswi landzelaka:

- (i) malinghena ya giroso yo tlula R1 000
- (ii) khoma tinhundzu leti durhaka ku tlula R1 000 kumbe leyi nga na swikweleti swo tlula R1 000, enkarhini wihi na wihi
- (iii) kumeke mbuyelo wa xuma kumbe ndzahlekelo wa xuma wihi na wihi wo tlula R1 000 ku suka eku lahliweni ka nhundzu leyi Xedulu ya Vunhungu ya Nawu wa Xibalo xa Malinghena wu tirhaka eka wona, na kumbe
- (iv) ri na malinghena leyi hakerisiwaka xibalo, mali hinkwayo leyi endliwaka hi bindzu leyi hakerisiwaka xibalo, ndzahlekelo lowu hlahlubiweke kumbe ndzahlekelo wa xuma lowu hlahlubiweke.

Vahakelaxibalo lava fikelelaka swiyimo leswi nga laha henhla va fanele ku rhumela mitlheriso: Hi nkankateko, switsundzuxo swa SARS swi papalatiwile hi vhakelaxibalo van'wana, leswi vulaka leswaku xiyimo xa vona xi hundza mipimo laha xiendlo xa xinawu xi nga lavekaka. Hambi sweswo, va tsundzuxiwa mayelana na xiboho xa vona ku fayila mitlheriso leyi kayiveleke.

Sweswi SARS yi yimisile SMS. Eka xiyimo lexi, SARS yi tsakela ku tsundzuxa vhakelaxibalo leswaku swiboho swa vona swa xinawu ku tiyisia leswaku timhaka ta

xibalo ta lulamisiwa, laha leswi swi nga fambeki hi ndlela. SARS yi ta burisana na vahakelaxibalo mayelana na mitlheriso leyi kayiveleke eka nkarhi lowu faneleke.

Hi fanelele ku veka erivaleni leswaku vahakelaxibalo lava yaka emahlweni va papalata switsundzuxo no tsandzeka ku lulamisa timhaka ta vona ta xibalo, hi ku ya hi nawu, va ta tihlamulela eka eka nkavulandzelelanawu wa vona lowu yaka emahlweni.

Xo hetelela, SARS yi khensa matshalatshala ma vahakelaxibalo lava tshembekike lava landzelelaka hi ku tinyiketela no hetisia swiboho swa vona. Hi khensa ku hoxa xandla ka n'wina ka nkoka eka ntirho wa nkoka lowu faneleke eka hina.

Mayelana na vuxokoxoko byo engetelela u komberiwa ku tihanganisa na SARS eka SARSMedia@sars.gov.za.